

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע, בדרך שאלות ותשובות
גליון מס' 187 לפרשת במדבר תשפ"ה

צאת שבת	כ. שבת	
20:24	19:13	חיפה
20:23	19:18	תל אביב
20:20	19:03	ירושלים
20:21	19:21	באר שבע

וְאַתְּכֶם יִהְיוּ אִישׁ אִישׁ לְמִטָּה אִישׁ
רֹאשׁ לְבֵית אֲבֹתָיו הוּא [א, ד]

**מה היה תפקידם?
מה ביאור משימתם?**

העמק דבר: "כל מטה היו לו כמה בתים, וכל בית אב היה לו ראש, והנשיא היה ראש לכל בתי אבותיו של המטה. ואין משמעות של בית אבותם דלעיל דומה לכאן, דשם משמעו לשבט של אבותיו, אם ראובן או שמעון, אבל כאן משמעו לבתי אבות של אותו שבט".

אִישׁ עַל דָּגְלוֹ בְּאֶתֶר לְבֵית אֲבֹתָם
[ב, ב]

מה ביאור האותות שהיו בכל דגל?

אבן עזרא: "סימנים היו בכל דגל ודגל. וקדמונינו אמרו, שהיה לדגל ראובן צורת אדם מכח דרש דודאים, ובדגל יהודה צורת אריה, כי בו המשילו יעקב, ובדגל אפרים צורת שור, מטעם בכור שור, ובדגל דן צורת נשר, עד שידמו לכרובים שראה יחזקאל הנביא".

לקבלת העלון שלחו את
המילה 'מעוניין' למייל:
office@shaalti.co.il

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבָּר
סִינַי בְּאֶהֱל מוֹעֵד [א, א]

**מתי כתוב שה' דיבר ב'בהר'
סיני' ומתי 'במדבר סיני'?**

רשב"ם: בכל האמירות שנאמרו בשנה ראשונה לפני שהוקם המשכן כתוב 'בהר סיני'. החל מא' בניסן בשנה השניה, לאחר שהוקם המשכן, לא כתוב עוד 'בהר סיני', אלא 'במדבר סיני באהל מועד'.

ניתן לראות זאת גם בכתוב, לפני שהוקם המשכן, כשכל בני אהרן חיו, כתוב: 'ואלה שמות בני אהרן נדב ואביהוא ואלעזר ואיתמר', ואכן כתוב 'ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר ה' את משה בהר סיני'. אולם בסוף השנה השניה, לאחר שהוקם המשכן היו שם רק שני בני אהרון, לאחר שמתו נדב ואביהוא, בהקמת המשכן.

מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה... תִּפְקְדוּ אֶתֶם
לְצַבְּאתֶם אֶתֶּה וְאַהֲרֹן [א, ג]

מדוע כתוב 'תפקדו', ולא 'תמנו'?

רבינו בחיי: "לא אמר 'תספרו אותם', כי לא היו ישראל נמנין לגלגלותם, אבל הזכיר לשון 'פקידה', שהוא ענין השגחה, כלומר שישגיחו עליהם לידע כמה הם, וההשגחה הזו על ידי חצאי השקלים".

לקבלת "טעימה", קבצים לדוגמא

מספרי 'תורתך שאלתי'
נא לשלוח את המילה 'דוגמא'
לנייד מס' 052-9453811
למייל office@shaalti.co.il

אֵלֶּה הַפְּקָדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן וְנִשְׂיָאֵי יִשְׂרָאֵל [א. מד]

פָּקַד אֶת בְּנֵי לְוֵי לְבֵית אֲבֹתָם
לְמִשְׁפַּחְתָּם כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ
וְמַעְלָה תִּפְקְדֵם [ג. טו]

בני לוי נפקדו מגיל חודש ומעלה, בניגוד לבני ישראל שרק מגיל עשרים. מאידך, בני לוי הוכשרו לעבודה רק החל מגיל שלושים, בשונה מבני ישראל, שעבורם נחשב 'גדול' מגיל עשרים ומעלה.

מדוע? מה ההבדל בין בני לוי לבני לוי?

בעל השואל ומשיב: חשיבות בני לוי היא מחמת ייחוסם, ולכן ניתן למנותם ולפקוד אותם מגיל חודש. המנין אינו תלוי ביגיעתו העצמית של כל בן לוי. לעומת זאת, חשיבותו של כל אחד מבני ישראל נובעת מעבודתם העצמית, ולכן לא ניתן למנותם לפני גיל עשרים. אולם לגבי העבודה, מי שיש לו ייחוס יש עליו יותר תביעה ולכן ראוי לעבוד רק מגיל שלושים.

וְהַחֲנִיִּים קִדְמָה מִזְרָחָה דָּגָל
מִחֲנֵה יְהוּדָה לְצַבָּאתָם [ב. ג]

מדוע יהודה חנה במזרח?

חזקוני: משום שזה כבודו של מלך, שיחנה לפני שער המלך, כפי שמצינו שמשא ואהרן, שהיו גדולים, חנו לפני אהל מועד.

כָּל בָּא לְצַבָּא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה [ד. ג]

מדוע בבני קהת כתוב 'מלאכה', ואילו בבני גרשון ומררי 'עבודה'?

אור החיים: "לצד שיש להם לעשות סדר נכון במשאם, כשנושאים בכתף וכיוון ההליכה לצד כבוד ארון אלהים בנושא אדונו על כתפו, לזה קרא עבודתם מלאכה, מה שאין כן עבודת בני גרשון ובני מררי".

לקבלת העלון שלחו את
המילה 'מעוביין' למייל:
office@shaalti.co.il

מדוע הוסיפה התורה שנוסף למשה ואהרון, גם הנשיאים פקדו אותם?

מלבי"ם: להדגיש ששנים עשר הנשיאים עסקו בכל הפקודים, שלא עסק כל נשיא רק במנין שבטו. כולם השגיחו על מנין כל השבטים, שלא יטעו במנין אנשי השבט יותר ממה שהיה, כדי שלא לגרוע מנחלת שבט אחר בחלוקת הארץ.

נִשְׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי קְהַת מִתּוֹךְ
בְּנֵי לְוֵי לְמִשְׁפַּחְתָּם [ד. ב]

מדוע הקדימה התורה את קהת, שהיה צעיר יותר, לגרשון הבכור בשבט לוי?

מלבי"ם: המנין סידר את סדר עבודתם בקודש. בני קהת נשאו את הארון וכלי הקדש, שהם האיברים הפנימיים, שיש להם מעלה, ולכן הוקדמו לכולם.

חשוב לכם להיכנס לשבת באוירה רגועה?

מעוניינים לרתום את הילדים להכנות ולהיערכות לשולחן שבת? חשוב לך הגיבוש המשפחתי?

אם כן, הקורס הדיגיטלי

שבת חלום בשבילך

השתלמות עוצמתית שתהפוך את השבת למעמד מרומם ומאחד

או לחצו כאן

לפרטים כנסו בקישור שבתחתית המודעה
והצטרפו לאלפים ששידרגו את שולחן השבת